

RAPPORT

Delårsrapport 1

Region Gotland

Fastställt av regionstyrelsen
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2018-04-27
Gäller januari-mars 2018
Ärendenr RS 2018/5
Version [1.0]

Innehåll

Sammanfattning	3
Resultat och årsprognos	3
Resultat och prognos - nämnderna.....	4
Kostnads och intäktsutveckling	5
Investeringar	7
Personalstatistik och personalkostnader	8
Sjukfrånvaro	9
Nämndernas sammanfattande kommentarer	11
Regionstyrelsen.....	11
Politikerorganisationen	11
Tekniska nämnden	11
Teknikförvaltningen.....	11
Samhällsbyggnadsförvaltningen, räddningstjänsten.....	12
Byggnadsnämnden	12
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	13
Barn- och utbildningsnämnden.....	13
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	14
Socialnämnden	14
Hälso- och sjukvårdsnämnden	15
Patientnämnden	16
Överförmyndarnämnden	16

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste prognos (februari 2018) på skatter, statsbidrag och övriga poster inom finansförvaltningen. I nämndernas delårsrapporter redovisas också viktigare händelser under perioden. En kort sammanfattning av respektive nämnds delårsrapport finns i slutet av den här rapporten.

Ett positivt resultat prognostiseras vid årets slut på 127 mnkr vilket är 60 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 67 mnkr. Nämndernas sammanlagda budgetavvikelse uppgår enligt prognosen till -38 mnkr. Hälso- och sjukvårdsnämnden, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och byggnadsnämnden redovisar en negativ prognos. Övriga nämnder räknar med positiva prognoser eller små avvikelser. En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats.

Den externa nettokostnadsutvecklingen för nämnderna är 4,7 procent i perioden. Det är högre än vad som är möjligt för att nå ett resultat i enlighet med budget. Utifrån 2017 års utfall får inte nettokostnadsutvecklingen överstiga 2,5 procent för att budgeten ska hålla. Nettokostnadsutvecklingen är ändå svårbedömd då det är främst intäkterna som är lägre än föregående år. Intäkterna påverkas mycket av när vissa statsbidrag betalas ut. Det kan ske vid olika tidpunkter olika år. Nettokostnadsutvecklingen bör ändå följas noga och beredskap ska finnas för eventuella åtgärder ifall det krävs.

Antal anställda är något högre jämfört med februari 2017 och uppgår nu till 6 566 personer. Sjuktalet är 5,8. Trots att flera nämnder rapporterar om hög sjukfrånvaro i början av året har sjukfrånvaron totalt inte stigit sen årsskiftet. Många åtgärder pågår för att sänka sjuktalet.

Investeringsprognosen inklusive exploateringar uppgår till 788 mnkr och exklusive exploateringar 700 mnkr. Det är en hög nivå. Många stora projekt främst inom VA pågår.

Resultat och årsprognos

Periodens resultat uppgår till 149 mnkr. I resultatet ligger reavinsten från några större fastighetsförsäljningar bland annat Kanonen 1 (Högskolan och Almedalsbiblioteket) med knappt 100 mnkr. Totalt påverkas resultatet i perioden av reavinster med cirka 130 mnkr.

Årsprognosen uppgår till 127 mnkr vilket är 60 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 67 mnkr. Det är framförallt fastighetsförsäljningarna som bidrar till det goda resultatet. I prognosen är reavinster upptagna med 144 mnkr då även vinsten av försäljning på yttre A7 är inräknad. Om ytterligare försäljningar genomförs under året påverkas resultatet positivt. Försäljningen av Kanonen 1 och markförsäljningarna kommer inte att kunna ingå i balanskravsresultatet 2018. Merparten av reavinsterna kommer från dessa försäljningar.

Skatteintäkter och utjämningsbidrag beräknas enligt skatteprognosen från februari, bli 15 mnkr lägre än budget. På grund av det låga ränteläget beräknas en positiv budgetavvikelse av finansnettot med 6 mnkr. Övriga poster inom finansförvaltningen har små budgetavvikelser.

Under första kvartalet har ett arbete genomförts för att komponentindela befintliga anläggningstillgångar; byggnader, vatten- och avloppsanläggningar samt hamnar. Bakgrunden är att revisorerna både i 2016 och 2017 års bokslut kritiserat regionen för att resultatet inte var

tillförlitligt på grund av att inte komponentindelning tillämpats. Resultatet av arbetet är avskrivningskostnaderna blir väsentligt lägre framförallt för byggnader. Jämfört med förra året väntas avskrivningarna sjunka med 21 mnkr.

Resultaträkning, mnkr

	Resultat jan-mars	Prognos 2018	Budget 2018	Bokslut 2017
Intäkter	1 057	4 090	4 300	4 270
Kostnader	-2 110	-8 758	-9 029	-8 803
Avskrivningar	-54	-236	-245	-257
Verksamhetens nettokostnader	-1 107	-4 904	-4 974	-4 790
Skatteintäkter	1 258	5 058	5 073	4 944
Finansiella intäkter	0	5	7	19
Finansiella kostnader	-2	-32	-39	-22
Årets resultat	149	127	67	151

Resultat och prognos - nämnderna

Nämndernas sammanlagda budgetavvikelse uppgår enligt prognosen till -38 mnkr. Hälso- och sjukvårdsnämnden, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och byggnadsnämnden redovisar en negativ prognos. Övriga nämnder räknar med positiva prognoser eller små avvikelser.

Resultatet i perioden är precis i nivå med budget men med överskott inom skolverksamheterna och underskott inom hälso- och sjukvården. Eftersom ingen fullständig periodisering görs av intäkter och kostnader per 31 mars är det svårt att dra några slutsatser om årsutfallet utifrån det.

Den ekonomiska obalansen berör främst vård och omsorg. Fokus bör läggas på åtgärder för att de verksamhetsområdena ska ha en verksamhet som långsiktigt ryms inom beslutad budget. Barn- och utbildningsnämndens beräknade underskott är i huvudsak en effekt av fler barn och elever i verksamheten än vad som kompenseras i resursfördelningsmodellen, inte en strukturell obalans. Det finns även oroande signaler från tekniska nämnden. Den positiva prognosen beror i huvudsak på att befintliga anläggningstillgångar komponentindelats vilket medfört att avskrivningstiderna ändrats och förlängts på byggnader, VA anläggningar och hamnar. Nämnden prognostiserar ett underskott på 15,4 mnkr i den skattefinansierade verksamheten. Det kommer att krävas ett antal åtgärder för att nå en ekonomi i balans för de verksamheterna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden skriver i sin delårsrapport att man är väl medveten om de förväntningar som finns på verksamheten om att leverera god vård inom givna budgetramar och arbetar med en rad olika åtgärder. Det är viktigt att det arbetet ger effekt. För att undvika ett underskott inom hälso- och sjukvårdsnämnden får nettokostnadsökningen vara högst 0,6 procent jämfört med utfallet 2017. Nämnden ligger nu på en nettokostnadsökning i perioden på 2,2 procent. Det är ändå lågt jämfört med tidigare år.

Socialnämndens underskott beror till största delen på LSS verksamheten, individ- och familjeomsorgen samt verksamheten ensamkommande flyktingbarn. Inom LSS har en volymökning skett inom samtliga insatser de senaste åren. Inom funktionshinderområdet sker

en övervärtning av kostnader från försäkringskassan. Som en besparingsåtgärd upphandlades all personlig assistans förra året. Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämndens sammanträde i juni med en handlingsplan för budget i balans 2018.

Sammanställning av utfall och prognos per nämnd, mnkr

Nämnd	Budget jan-mars	Justerat utfall	Avvikelse	Års- budget 2018	Prognos	Helårs- avvikelse	Bokslut 2017
Regionstyrelsen	86	83	3	384	381	3	25
<i>varav</i>							
<i>politikerorganisationen</i>	6	5	1	26	27	-1	1
<i>regionstyrelseförvaltningen</i>	80	78	2	358	354	4	24
Tekniska nämnden	44	44	0	174	164	10	-3
<i>varav</i>							
<i>teknikförvaltningen</i>	31	30	1	123	110	13	0
<i>samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	13	14	-1	51	54	-3	-3
Byggnadsnämnden	4	5	-1	16	17	-1	10
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	3	3	0	11	11	0	0
Kultur- och fritidsnämnden	-	-	-	-	-	-	1
Barn- och utbildningsnämnden	286	280	6	1 142	1 152	-10	8
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	75	66	9	301	296	5	19
Socialnämnden	329	330	-1	1 318	1 338	-20	-8
Hälso- och sjukvårdsnämnden	383	399	-16	1 568	1 593	-25	-54
Summa	1 210	1 210	0	4 914	4 952	-38	-2

Kostnads och intäktsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen inklusive interna poster är 4,2 procent i perioden. Den externa nettokostnadsutvecklingen är 4,7 procent.

De totala intäkterna inklusive interna poster har minskat, främst beroende på att statsbidragen från migrationsverket är lägre. Föregående år var även statsbidraget för receptförskrivna läkemedel bokfört för två månader istället för en. Det påverkar utfallet med 12 mnkr. Övriga intäkter som exempelvis taxor och avgifter är i princip oförändrade.

Kostnaderna för hyrpersonal är oförändrade jämfört med föregående år. Det är mycket positivt eftersom kostnadsökningen tidigare varit kraftig. Kostnaderna är lägre inom hälso- och sjukvården däremot ökar fortfarande kostnaden för hyrpersonal inom socialförvaltningen.

I posten förbrukningsmaterial ligger även kostnader för läkemedel. Läkemedelskostnaderna har ökat med 10,8 procent och är cirka 3 mnkr högre än föregående år.

Att övriga kostnader minskat beror på ett antal olika faktorer, främst bokföringstekniska. Kostnaden för köpt verksamhet har ökat med nästan 10 mnkr. Det beror i huvudsak på ökade kostnader för LSS både till följd av att personlig assistans upphandlats men även

ökad volym samt ett nytt särskilt boende. Kostnaden för utomlänsvård i princip oförändrad jämfört med samma period föregående år.

De totala kostnaderna är nästan oförändrade jämfört med föregående år, det är intäktsminskningen som gör att nettokostnadsutvecklingen är så hög. Det är dock svårt att uttala sig om effekten eftersom en stor del av intäkterna är statsbidrag där utbetalningen sker vid olika tidpunkter mellan åren. Eftersom ingen fullständig periodisering görs i delårsrapport 1 blir en jämförelse mellan åren osäker. Flera nämnder har rapporterat att stora statsbidrag väntas under året. Det kan ändå konstateras att en nettokostnadsutveckling på över 4 procent är för hög för att nämnderna sammanlagt ska nå en budget i balans vid årets slut.

Kostnader och intäkter inklusive interna poster, mnkr

	Periodens utfall	Periodens utfall föregående år	Procentuell skillnad
Totala intäkter	926,8	977,6	-5,2 %
Personalkostnader	813,6	788,8	3,1 %
<i>varav övertid, mertid</i>	<i>6,5</i>	<i>6,0</i>	<i>9,6 %</i>
Utbildning, kurs o konferensavgifter	9,1	8,0	14,0 %
Representation	0,5	0,5	6,8 %
Konsulter	8,0	7,3	9,6 %
Hyrpersonal	17,1	17,1	0,3 %
Förbrukningsmaterial, inventarier	103,8	102,2	1,6 %
Övriga kostnader	1 187,9	1 218,5	-2,5 %
<i>varav internhyra</i>	<i>104,1</i>	<i>113,6</i>	<i>-8,4 %</i>
Summa kostnader	2 140,0	2 142,4	-0,1%
Nettokostnad	1 213,2	1 164,8	4,2 %

Externa kostnader och intäkter, mnkr

	Periodens utfall	Periodens utfall föregående år	Procentuell skillnad
Totala externa intäkter	252,8	295,2	-14,4 %
Personalkostnader	813,6	788,8	3,1 %
<i>varav övertid, mertid</i>	<i>6,5</i>	<i>6,0</i>	<i>9,6 %</i>
Utbildning, kurs o konferensavgifter	9,1	7,9	15,5 %
Representation	0,4	0,4	2,1 %
Konsulter	7,9	7,2	10,2 %
Hyrpersonal	16,8	16,7	0,4 %
Förbrukningsmaterial, inventarier	89,3	87,3	2,3 %
Övriga kostnader	510,7	528,0	-3,3 %
Summa externa kostnader	1 447,8	1 436,3	0,8 %
Nettokostnad	1 195,0	1 141,1	4,7 %

Investeringar

Investeringsbudgeten exklusive kompletteringsbudget uppgår till 525 mnkr. Beslut om kompletteringsbudget tas av regionfullmäktige 14 maj 2018, förslaget är att den ska uppgå till totalt 300 mnkr. Det innebär en total investeringsbudget för 2018 på 825 mnkr.

Investeringsprognosen för året beräknas till nästan 700 mnkr inklusive de pågående projekten som finns i kompletteringsbudgeten. Prognosen är hög jämfört med tidigare års utfall. Det är dock flera stora projekt som pågår, dessutom redovisas det mesta av det planerade underhållet på fastigheterna som investeringsutgift från och med 2018.

Beräknad utgift 2018 för stora projekt under året:

- Bräckvattenverket i Kvarnåkershamn: 149,6 mnkr
- VA ledning södra linan: 47,6 mnkr
- Planerat underhåll av fastigheter: 44,9 mnkr
- Elanslutning fartyg: 30 mnkr

Investeringar 2018, mnkr

Nämnd	Budget exkl. kompletteringsbudget	Utfall 2018	Årsprognos 2018
Regionstyrelsen	36 900	3 941	47 427
Tekniska nämnden	411 445	93 681	575 696
<i>varav</i>			
<i>teknikförvaltningen</i>	<i>408 445</i>	<i>93 179</i>	<i>570 677</i>
<i>samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>3 000</i>	<i>502</i>	<i>5 019</i>
Byggnadsnämnden	2 000	55	2 000
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	750	30	750
Barn- och utbildningsnämnden	19 500	3 246	19 500
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	13 700	217	13 700
Socialnämnden	6 500	16	6 500
Hälso- och sjukvårdsnämnden	34 000	3 019	33 000
Summa exkl. exploatering	524 795	104 205	698 573
Exploatering	67 800	1 032	89 470

Personalstatistik och personalkostnader

Personalstatistik finns, när rapporten skrivs, till och med februari och det är de siffror som använts i den här rapporten. För att analysera utvecklingen i förhållande till kostnadsnivån har även personalkostnader fram till februari använts.

Personalkostnaderna har januari till februari 2018 ökat från 533 mnkr föregående år till 550 mnkr, 2018. Det är en ökning på 3,0 procent. Lönerevisionen 2017 motsvarar 2,6 procent. Kostnadsökningen är därmed något högre än vad löneöversynen gav.

Den faktiskt arbetade tiden januari och februari 2018 jämfört med 2017 har ökat med 1,9 procent vilket motsvarar 106 årsarbetare. Till viss del beror på att det var en arbetsdag mer 2018 jmf med 2017 men även att det är något fler antal anställda. Bedömningen är att det finns en överensstämmelse mellan personalkostnadsökningen och ökningen av antal årsarbetare och antal anställda.

Personalkostnadsökningen mellan 2016 och 2017 var på årsbasis väldigt låg, 1,4 procent. Det är inte rimligt att ha en så låg ökning under en längre tid utan att stora strukturförändringar görs. Hur stor del av de beslutade besparingarna 2018 som genomförs genom minskning av antal anställda är inte känt. Vi vet samtidigt att flera förvaltningar aktivt rekryterar och att rekryteringsutmaningarna är stora.

Antal anställda

Förvaltning	Antal anställda feb 2017	Antal anställda dec 2017	Antal anställda feb 2018	Förändring jmf med feb 2017
Regionstyrelseförvaltningen	571	571	678	+107
Teknikförvaltning	289	287	293	+4
Samhällsbyggnadsförvaltning	150	159	159	+9
Kultur- och fritidsförvaltning	133	136	0	-133
Utbildnings- och arbetslivsförvaltning	2 096	2 103	2 184	+88
Socialförvaltning	1 884	1 841	1 807	-77
Hälsa- och sjukvårdsförvaltning	1 427	1 451	1 477	+50
Summa förvaltningar	6 550	6 548	6 598	+48
Totalt*	6 520	6 510	6 566	+46

* Differensen mellan summa förvaltningar och totalt beror på att det finns personer med anställning på två förvaltningar och som därmed räknas dubbelt när man tar fram varje förvaltning för sig. I totalsiffran räknas varje person bara en gång.

Regionstyrelseförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har ökat antal anställda till följd av omorganiseringen av kultur- och fritidsförvaltningen. Även övergången av medarbetarna på Inspiration Gotland AB påverkar.

Socialförvaltningen fortsätter att minska antalet anställda. Det är en stor omställning som pågår i organisationen eftersom det nu är så många färre ensamkommande barn och unga.

Sjukfrånvaro

Fram till februari 2018 har inte sjukfrånvaron förändrats jämfört med årsskiftet. Det är positivt. Målet är att sänka sjukfrånvaron till 4,5 senast 2020. En förutsättning är att sjuktalet är oförändrat eller lägre i år. Männens sjukfrånvaro har ökat från 2015 och framåt men verkar nu ha avstannat.

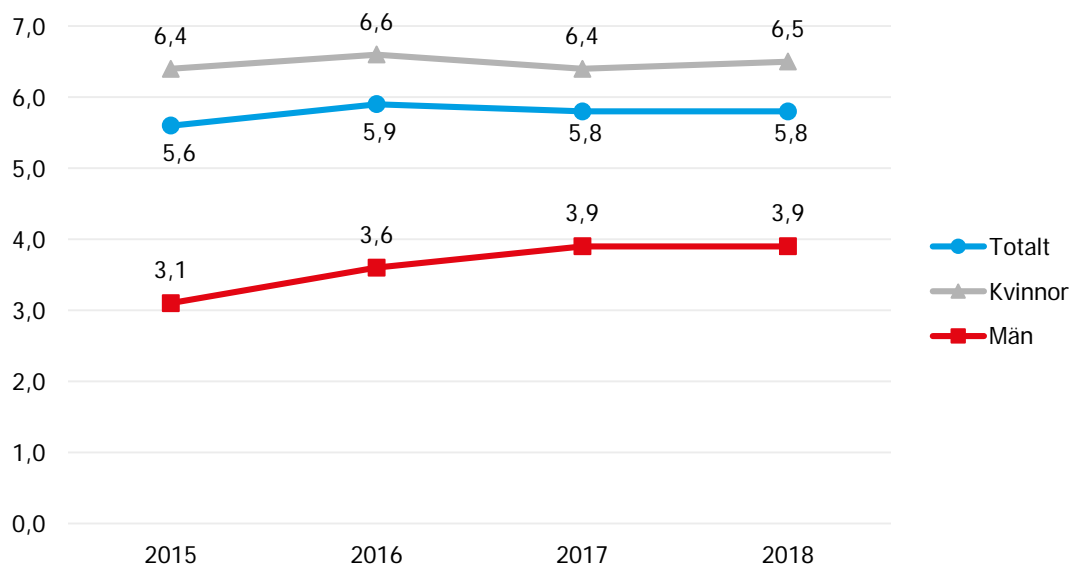

Diagram: Sjukfrånvaro totalt 2015-2018

De högsta sjuktalet återfinns inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och socialförvaltningen. För att definiera behov av åtgärder, både på individnivå (kort sikt) och på strukturell nivå (längre sikt), har Region Gotland arbetat med ett särskilt sjukfrånvaroprojekt som startade 2017. Ett aktivt arbete med tidiga insatser i början av en sjukskrivning kommer att vara en framgångsfaktor för att sänka sjuktalet framåt. Ett nytt rehabiliteringsverktyg som ger en helhetsbild av hur sjukfrånvaron ser ut bland medarbetarna har börjat implementeras. Målet är att alla chefer ska ha tillgång till det vid årets slut.

Inom förskolan, som har ett högt sjuktal, genomförs under 2018 ett projekt i samarbete med företagshälsovården på temat ”insatser för ett hållbart arbetsliv”, som riktar sig till nyutexaminerade förskollärare. Insatserna handlar om stress/psykosocial arbetsmiljö, belastningsergonomi och ljudmiljö. Om projektet faller väl ut kan relevanta delar användas för andra yrkesgrupper inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen.

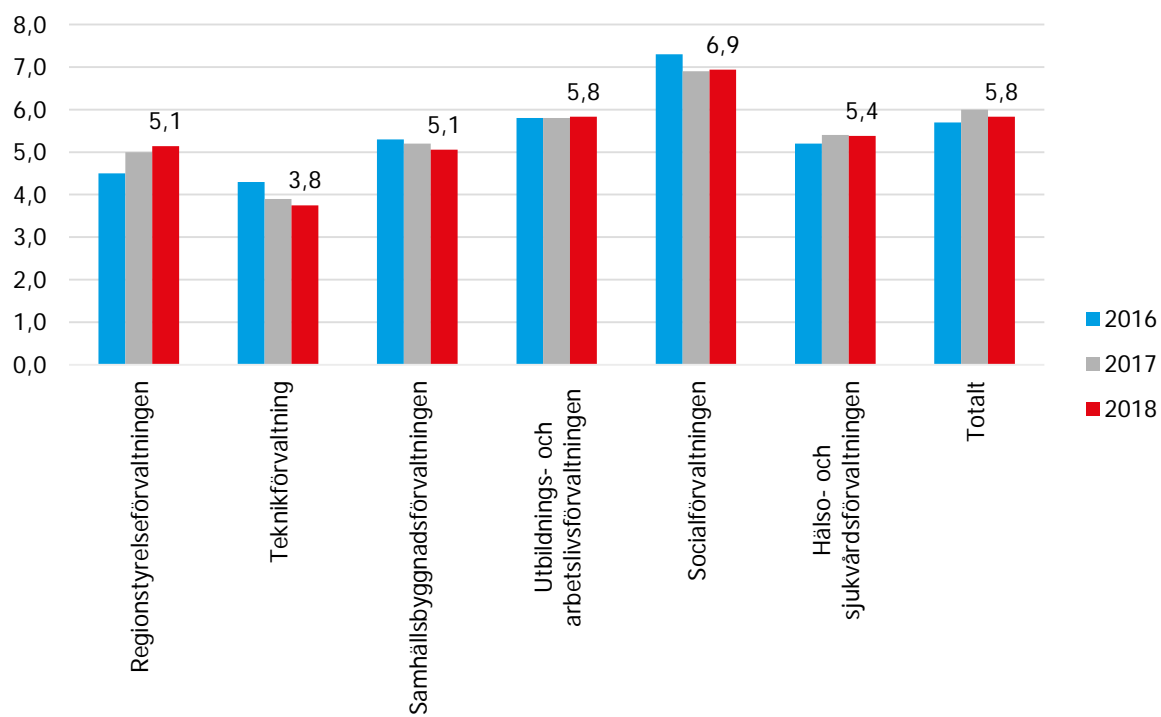

Diagram: Sjukfrånvaro per förvaltning 2016-2018

Nämndernas sammanfattande kommentarer

Nedan följer en redovisning av väsentliga händelser i verksamheten under perioden och en sammanfattning av det ekonomiska läget per nämnd.

Regionstyrelsen, + 4 mnkr

Regionstyrelseförvaltningen driver ett aktivt arbete för att bidra till regionens måluppfyllelse samtidigt som verksamheten anpassas och förändras för att motsvara de kraftiga krav på kostnadssänkningar som föreligger under perioden 2017-2019. Aktiviteter drivs för att utveckla koncernstyrningen, det gotländska samhället, stöd och service till regionens förvaltningar samt kvaliteten i den egna förvaltningen.

Under årets första månader har en rad viktiga händelser inträffat som både förstärker pågående utveckling och utmanar i genomförande. Att förvaltningen från årsskiftet också omfattar kultur, fritid, besöksnäring och turism ger möjligheter men också ytterligare krav på kostnadssänkningar. De nya verksamheterna gör också att jämförande statistik är svår att få fram för analys mellan olika perioder.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning och åtgärder görs bland annat genom kompetenshöjande insatser och riktade satsningar i årets löneöversyn. Sjukfrånvaron är fortsatt hög inom delar av förvaltningen och har också ökat generellt. Insatser görs för att förbättra arbetsmiljön på såväl kort som lång sikt.

Den sammanfattade prognosen för året visar ett överskott på 4 mnkr vilket är nödvändigt för att skapa de förutsättningar som krävs för att förvaltningen ska klara 2019 års kostnadsänkningar.

Politikerorganisationen, -1,3 mnkr

I begreppet politikerorganisationen hanteras anslagen för regionfullmäktige, regionstyrelsen, revision, överförmyndarnämnd, valnämnd och patientnämnd.

Det samlade prognostiserade årsresultatet för dessa anslag uppgår för närvarande till -1,3 mnkr. Överförmyndarnämnden redovisar ett prognostiserat underskott på sammantaget 2,0 mnkr. För regionstyrelsen beräknas ett överskott med 0,6 mnkr och för patientnämnden 0,1 mnkr. Resultatet för regionfullmäktige, revision och valnämnd beräknas ligga på budgeterad nivå.

Överförmyndarnämndens underskott beror i huvudsak på ändrade regler för statsbidrag från Migrationsverket samt ökade kostnader för ställföreträdare.

Tekniska nämnden, + 10,5 mnkr

Teknikförvaltningen, +13,5 mnkr

Snö- och halkbekämpning har under årets första månader inneburit en hård arbetsbelastning på teknikförvaltningen. Stora insatser har fått göras inom snöröjningen. Vintern har också inneburit att vägnätet drabbats av tjälskador.

För fastighetsförvaltningen har den stränga vintern inneburit ökade kostnader för uppvärmning av lokaler. Under mars månad var det 2 grader kallare än normalt vilket är mycket. Ökade kostnader för el har även konstaterats, vid en jämförelse med föregående år.

Arbetet med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram pågår för fullt. Målsättningen är att det nya trafikförsörjningsprogrammet ska antas i regionfullmäktige under 2018.

Medborgardialogmöten om framtidens kollektivtrafik pågår runt om på ön. Totalt ska 8 serviceområden och gymnasiet i Visby besökas.

Hamnavdelningen tog den 29 mars 2018 över kryssningskajen från projektorganisationen. Det återstår nu några mindre arbeten på anläggningen men de kommer vara klara till första anläppet den 16 april. En del arbete med infrastrukturen runt anläggningen pågår fortfarande.

VA-projektering och exploatering pågår i flera större projekt just nu, bland annat Kvarnåkershamn på södra Gotland. Antalet planremisser för nya exploateringsområden har fördubblats sedan 2012 och förväntas öka ytterligare. Det är även ett stort tryck på önskemål om nyanslutningar för vatten och avlopp sedan ett flertal år tillbaka vilket accentuerats av den faktiska vattensituationen sedan 2016.

Periodens resultat är positivt med 1 164 tkr (2 735 tkr). Den ekonomiska helårsprognosen visar på ett positivt resultat med 13 517 tkr. Den positiva prognosen beror i huvudsak på att avskrivningstiderna för anläggningstillgångarna ändrats och förlängts. Den skattefinansierade verksamheten redovisar ett prognostiserat underskott med -15 446 tkr vilket förklaras av underskott inom kollektivtrafiken, statsbidrag för enskilda vägar och kryssningsverksamheten. Det kommer att krävas ett antal åtgärder för att styra upp ekonomin inom den skattefinansierade verksamheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, räddningstjänsten, -3 mnkr

Räddningstjänsten skall utifrån den minskade ekonomiska ramen på 2,2 miljoner kronor 2018 bedriva en verksamhet som har en ekonomi i balans, det målet ser man inte ut att klara under 2018. Det är en stor och viktig utmaning som förvaltningen behöver hitta en lösning på under 2018 för att kunna möta framtidens ekonomiska förutsättningar.

Man kommer under året slutföra det påbörjade arbetet och investeringar man genomför för att få en modern och miljöanpassad övningsplats.

Arbetet med ett nytt handlingsprogram skall påbörjas efter sommaren 2018, som sen skall antas under 2019.

Byggnadsnämnden, -1,1 mnkr

I januari 2018 startade DISA-projektet som löper under 2018-2020. Alla enheter inom förvaltningen är delaktiga i projektet. Syftet är att göra ärenden och information digital för att korta ner handläggningstider, öka tillgängligheten och vara mer transparenta i vårt arbete.

Den byggbonus vi fick (ett stadsbidrag för att öka bostadsbyggandet) har gjort det möjligt att göra extra insatser för utöka tillsynsarbetet samt att förkorta bygglovskön genom bl.a. satsning på kompetensutveckling. Positiv förändring jämfört med åren 2014-2016 (då enhet bygg ökade utgående balans av ärenden med ett större antal ärenden/år), är den att vi under 2017 påbörjat en inbromsning av den negativa utvecklingen.

Stadsarkitekten och planchefen är engagerade i arbetet med EXISAM som har till uppgift att förstärka Region Gotlands exploateringsorganisation.

Ett nytt verksamhetssystem VISION-miljö kommer att införas under våren 2018. Enhet miljö och hälsoskydd har också förstärkt sin organisation med en biträdande enhetschef.

Samhällsbyggnadsförvaltningens aktiviteter i verksamhetsplanen som bidrar till måluppfyllelse för Region Gotland är under första kvartalet påbörjade och en del är också redan utförda. Man når inte målet när det gäller ekonomin sett till första kvartalet, det är något som förvaltningen har en handlingsplan för.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, -0,1 mnkr

I januari 2018 startade DISA-projektet som löper under 2018-2020. Alla enheter inom förvaltningen är delaktiga i projektet. Syftet är att göra ärenden och information digital för att korta ner handläggningstider, öka tillgängligheten och vara mer transparenta i vårt arbete.

Den byggbonus vi fick (ett stadsbidrag för att öka bostadsbyggandet) har gjort det möjligt att göra exempelvis extra insatser på kompetensutbildning och andra riktade insatser för att bidra till Region Gotlands övergripande mål.

Ett nytt verksamhetssystem VISION-miljö kommer att införas under våren 2018. Enhet Miljö och hälsoskydd har också förstärkt sin organisation med en biträdande enhetschef.

De flesta av samhällsbyggnadsförvaltningens aktiviteter i verksamhetsplanen som bidrar till måluppfyllelse för Region Gotland är under första kvartalet påbörjade och en del är också redan utförda. Man når inte målet när det gäller ekonomin sett till första kvartalet, det är något som förvaltningen har en handlingsplan för.

Barn- och utbildningsnämnden, -10 mnkr

Nämnden är underfinansierad avseende barn- och elevolymer motsvarande minst 29 miljoner kronor. Nämnden uppmärksammade regionstyrelsen och fullmäktige på att barn- och elevolymer kommer att överstiga planerad budget redan under hösten 2017, utan att nämnden beviljades ytterligare medel för att hantera detta. Sammanlagt för alla skolformer och huvudmän saknas budget för 489 barn och elever. Bedömningen för 2018 är därför att nämndens uppdrag inte kan verkställas inom tilldelad budgetram, trots att ytterligare besparingar avses genomföras.

Prognosen för helåret 2018 visar ett negativt resultat på 16,4 miljoner kronor. Med de åtgärder som nämnden avser vidta bedöms underskottet reduceras till 10 miljoner kronor, som nämnden föreslår täcks genom att nyttja nämndens egna kapital.

Investeringarna genomförs i enlighet med planering och beslut, vilket innebär att investeringsbudgeten beräknas användas fullt ut för sitt ändamål.

Rekryteringsutmaningarna gällande lärare inom för- och grundskola, inklusive fritidshemmen, särskola samt framförallt för psykologer inom Barn- och elevhälsan, är fortsatt stora. Höjda lönenivåer och ökade förväntningar gällande lönenivå vid nyrekrytering bidrar till svårigheten att rekrytera.

Sjuktalet har ökat med 0,20 enheter i förhållande till motsvarande period 2017 för hela BUNs ansvarområde. De största ökningarna finns inom Barn- och elevhälsan (BEH) och inom Kulturskolan och beror på enstaka långtidssjukskrivningar. Sjuktalet inom förskolan har sänkts jämfört med föregående år. Inom förskolan genomförs under 2018 ett projekt i samarbete med företagshälsovården på temat ”insatser för ett hållbart arbetsliv”, som riktar sig till nyutexaminerade förskollärare. Insatserna handlar om stress/psykosocial arbetsmiljö, belastningsergonomi och ljudmiljö.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, +5,1 mnkr

Förändringstakten inom nämndens ansvarområde är fortsatt hög med flera statliga reformer som påverkar oss. Det handlar dels om satsningar på vuxenutbildningar och folkhögskola dels om omfattande aviserade reformer inom gymnasieskolan. Dessutom pågår utvecklingsarbeten med att förbättra samverkan mellan förvaltningar inom Region Gotland samt andra aktörer för att fler gotlänningar ska komma i arbete eller studier.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens prognos för helåret 2018 är ett positivt resultat på 5,1 mnkr.

Investeringarna genomförs i enlighet med plan och beslut, vilket innebär att investeringsbudgeten beräknas användas fullt ut.

Rekryteringsutmaningarna gällande lärare generellt och studie- och yrkesvägledare specifikt är fortsatt stora. Höjda lönenivåer och ökade förväntningar gällande lönenivå vid nyrekrytering bidrar till svårigheten att rekrytera.

Sjuktalet har ökat med 0,29 procentenheter i förhållande till motsvarande period 2017 för hela nämndens ansvarområde. På verksamhetsnivå är det endast folkhögskolan som har ett ökat sjuktal, där ett par medarbetare blivit långtidssjukrivna. Övriga verksamheter visar en sjunkande tendens gällande sjuktalet.

Socialnämnden, -20 mnkr

Förvaltningens ekonomi är inte i balans och prognosen visar på ett underskott mot budget på 20,0 mnkr (2017 var underskottet 8,6 mnkr efter tillskott för flyktingmottagningen med 3,7 mnkr). Underskottet exklusive flyktingmottagning är 9,2 mnkr. För perioden januari till mars är underskottet mot budget 0,9 mnkr, exklusive flyktingmottagning är det ett överskott med 7,0 mnkr.

För äldreomsorgen prognostiseras ett överskott medan det finns ett underskott för LSS-verksamheten, individ- och familjeomsorgen samt ensamkommande flyktingbarn. Obalansen i ekonomin för LSS-verksamheten är inget nytt utan något som socialförvaltningen påtalat de senaste åren. Det är en volymökning inom samtliga insatser så som daglig verksamhet, personlig assistans och bostad med särskild service, denna ökning sker också nationellt. Inom funktionshinderområdet är det en övervältring av kostnader från försäkringskassan för personlig assistans. För att minska kostnaderna utförs numera personlig assistans i privat regi. I övrigt är det svårt att minska kostnaderna då LSS är en rättighetslagstiftning samtidigt som verksamheten utförs till låga kostnader nationellt sett.

Inom individ- och familjeomsorgen är kostnaderna för placeringar av barn och ungdomar i nivå med tidigare år vilket indikerar att ökningen avstannat trots att anmälningarna är i nivå med 2017. Arbetet med att minska placeringarna fortgår genom olika aktiviteter så som familjerådslag och utredningshem för föräldrar och barn. Däremot ses en stor ökning av placering av vuxna missbrukare första kvartalet, det kan vara tillfälligt men det är mycket svårt att bedöma utvecklingen.

Utifrån svårigheter att rekrytera socionomer och sjuksköterskor så fortsätter kostnaderna för hyrpersonal att öka.

Med tanke på befarat underskott är det nödvändigt att ta fram en ny handlingsplan i syfte att ytterligare minska utbudet och kostnaderna. Tidigare handlingsplan för att minska utbud och kostnader gav effekt och där finns två uppdrag kvar, översyn av måltid och översyn av sociala företag.

Kompetensförsörjningen är sedan tidigare en av förvaltningens största utmaningar. Avdelningarna arbetar med handlingsplaner för att säkra bemanningsläget. Förvaltningen har lyft fram sina karriär- och utvecklingsvägar internt och externt. Som ett led i att säkra bemanningen inför sommaren har förvaltningen erbjudit ordinarie medarbetare inom dess omvårdssyrken att flytta sin semester. Cirka 100 medarbetare har antagit erbjudandet.

Verksamheterna har ställt om från årsarbetstidsavtalet till Allmänna Bestämmelser och samtidigt hantera en minskande verksamhet inom boende för ensamkommande unga. I samband med övergången till Allmänna Bestämmelser nollställdes medarbetarnas tidsallod till en kostnad av cirka 2 mnkr. I prognoserna har hänsyn tagits till övergången med ökad personalkostnad men det är i nuläget omöjligt att veta utfallet av förändringen.

Brukarundersökningen visar att på Gotland såväl som i riket så upplever äldre ensamhet i stor utsträckning. Utifrån detta resultat så pågår planeringen på att öka vår kunskap kring vad som ligger bakom äldres känsla av ensamhet.

Inom förvaltningens verksamheter pågår en hel del förebyggande och hälsofrämjande arbete. Arbetet bygger till stor del på kunskapsbaserade metoder och syftar till att öka kunskapen, motverka utanförskap och förebygga ohälsa.

En viktig del i förbättringsarbetet är att öka kunskapen kring vad våra brukare och patienter tycker om socialtjänstens insatser. Inom samtliga avdelningar pågår aktiviteter för att öka tillvaratagandet av synpunkter. Nya uppföljningsmetoder, mallar för uppföljningssamtal, enkäter och workshops är några goda exempel på utvecklingsarbeten som pågår för att öka kunskapen om målgruppernas synpunkter och förslag till förbättringar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, -25 mnkr

Under perioden har fler standardiserade vårdförlopp införts i cancervården och nya arbets sätt införts till syfte att patienter som inte längre har behov av slutenvård så snart som möjligt ska kunna lämna sjukhuset på ett snabbt och tryggt sätt. Hälso- och sjukvårdsnämnden har fattat beslut, förutsatt tillskott av medel från Regionfullmäktige, att ny verksamhet inom hjärtsjukvård ska inrättas på Visby lasarett. Etableringen innebär att patienterna snabbare kan erbjudas undersökning och behandling, vilket minskar risken för komplikationer och bestående men.

Arbetet med att bli oberoende av hyr har varit i fortsatt fokus och goda effekter ses framförallt avseende minskat nyttjande av hyrsjuksköterskor, vilket är mycket glädjande. Läget är dock fortsatt bekymmersamt avseende hyrläkare inom primärvården.

Antalet fall med influensa, vinterkräksjuka och halkrelaterade olycksfall har varit många under årets första månader. Även många medarbetare insjuknade vilket inneburit att arbetssituationen stundtals varit ansträngd. Situationen avspeglas i högre overtidsuttag än samma period föregående år.

Under perioden har omförhandlingsklausulen i avtalet med Karolinska universitetssjukhuset lösts ut på grund av kraftig icke-aviserad prishöjning. Efter förhandling har överenskommelse träffats.

Periodens resultat är -16 200 tkr. Helårsprognosen är efter mars månad - 25 miljoner.

Patientnämnden, 0 mnkr

Patientnämnden har från årsskiftet fått ett utvidgat uppdrag. Detta innebär i korthet; utökad stöd och hjälp till de som har klagomål på vården, utökad analys utifrån ett bredare underlag än tidigare, utökad återkoppling till de som ansvarar för vården, föreslå förändringar som bidrar till ökad patient/personcentrering.

Arbetet med att planera de beslutade aktiviteterna kommer att inledas senare i vår och genomförandet kommer att inledas under 2018.

Patientnämnden uppvisar ett plusresultat för perioden och beräknas gå plus på årsbasis.

Under perioden har 67 klagomål inkommit. 2017 inkom 76 klagomål och 2016 inkom 54 klagomål under samma period.

Personalkostnaden har stigit kraftigt jämfört med samma period föregående år. Detta beror på att bemanningen ökats från 1,2 till 1,5 heltid och att en tjänsteman med högre befattning har anställts. Inför 2019 behöver bemanningen utökas ytterligare till sammanlagt 2 heltider. Budgeten behöver därför utökas med 200 000 kronor.

Överförmyndarnämnden, -2 mnkr

Vårt kansli (4,0 tjänster) har under året stabiliserats vad gäller bemanningen. Trivsel och engagemang med uppdraget samt goda kunskaper har varit framgångskonceptet. Stabiliseringen kan i mångt och mycket tillskrivas att mångårig erfarenhet ännu finns kvar i arbetsgruppen samt ett gott rekryteringsarbete av nya medarbetare som snabbt satt sig in i arbetet.

Vår jurist lämnade i februari sin anställning för att vara föräldraledig och ersätts av en vikarie som anställs från och med april 2019 och under februari och mars har juristbefattningen varit vakant. Kansliets bemanning har därför under två månader legat på 75 % av den ordinarie personalstyrkan. Dock har kansliet haft en timanställd som arbetat med granskning av årsräkningar. Den ordinarie juristen har under februari månad blivit erbjuden och tackat ja till tjänsten som regionjurist. I början av hösten 2018 kommer den lediga juristtjänsten att utannonseras.

Som läget är idag ser det ljus vad gäller uppfyllandet av våra mål. Vi ligger mycket bra till vad gäller målet om granskade årsräkningar och är i fas angående handläggningstiderna liksom att telefon- och besökstider uppfylls enligt målsättning. Ambitionen är att vi i så stor uträkning som möjligt ska klara en bra service till våra huvudmän, ställföreträdare och samarbetspartners. Ett förbättringsarbete som pågår under våren är att uppdatera vår hemsida och göra den mer informativ och tydlig i enlighet med ett av våra uppsatta mål. Vi jobbar även vidare med digitaliseringen av nämndsprocessen.

Svårigheten med att rekrytera nya ställföreträdare kvarstår och arbetet med att etablera en stabil bank av ställföreträdare har fortsatt under vintern genom att vi söker nya kanaler för rekrytering.